

Nemzetközi bio-kollokvium Párizsban

Látható, hogy Franciaországban a bio folyamatosan bővül, jelenleg nagyon komoly politikai és kormányzati szándék van arra, hogy ez a folyamat minél intenzívebb legyen. A jelenlegi ambiciózus tervek a biológiai gazdálkodásban művelt területek nagyságát 2017-ig meg kívánják duplázni – ennek megvalósíthatóságát azonban még a francia bio-ügynökség, az [Agence BIO](#) igazgatója is fönntartásokkal kezeli. Ugyanakkor érzékelhető az is, hogy az országban a konvencionális és a bio gazdálkodást folytatók között nagyon komoly szakmai és világnézeti szakadék tátong, amit csak szélesít számos zöld szervezet tevékenysége. További probléma a biológiai gazdálkodásból kikerülő termékek magasabb termelői ára, amit a fogyasztók nem föltétlenül hajlandóak elismerni és megfizetni. Ezen csak olyan módon lehet javítani, ha a hozzáadott értéket igazságosabban meg lehet osztani a termékpálya egyes szereplői között, és/vagy fejleszteni kell a nagyobb termelői jövedelmet biztosító közvetlen értékesítési formákat. A SIA alatt tartott nemzetközi bio-konferencia külföldi előadói közül kiemelt figyelmet érdemel a két romániai meghívott előadása, amiből kitűnt, hogy a francia-román együttműködésben nagyon komoly szerepet szánnak a biogazdálkodásnak, ami több közös projektben is testet ölt a közeljövőben.

Február 27-én került sor a francia bio-ügynökség, az [Agence BIO](#) által kilencedik alkalommal szervezett konferenciára a párizsi nemzetközi mezőgazdasági kiállítás (SIA) ideje alatt, ahol az európai biotermelés helyzete volt terítéken. Ahogy elhangzott, Európában és a világban a biológiai gazdálkodás volumene az elmúlt egy évtizedben 2,4-szeresére nőtt, 2011-ben már elérte a 37,2 millió hektárt, a biotermékek piaca pedig 3,7-es szorzóval 65,4 USD-re (50,5 milliárd EUR) bővült. A termőterület negyede az EU-ban található, az uniós piac pedig a második legjelentősebb az USA mögött. A legtöbb biogazdaságot a világban India mondhatja magáénak, egyben a legnagyobb termelője a bio-gyapotnak is.

Ami Franciaországot illeti, **Stéphane Le Foll miniszter** a fórumon úgy fogalmazott, hogy a biogazdálkodás egy lehetséges formája a mezőgazdaságban megvalósítani tervezett agroökológiai átmenetnek, annak elvárásaiba maximálisan illeszkedik, de érthető módon nem lehet kizárólagos eszközről beszélni. Óvott attól, hogy az egyes termelési módokat bárki egymással szembe akarja állítani, a konvencionális és a biológiai gazdálkodás maximálisan megfér egymás mellett, és el kell kerülni egyik vagy másik termelési eljárás stigmatizálását is.

A biogazdálkodás ezzel együtt a kormányzat megkülönböztetett figyelmét élvezve, megkettőzték a második pillérből ennek támogatására szánt összeget és kiterjesztették az adóhitelezési intézményét a bio-ra is. A nemzeti mezőgazdasági kutató intézet, az [INRA](#) is a korábbinál jóval nagyobb figyelmet fordít a biogazdálkodásra, annak agronómia és egyéb vonzatait egyaránt vizsgálva. A biogazdálkodás és a biodiverzitás apropóján bejelentette, szeptemberre egy szakmai délelőtti tervezett a méztermelők képviselőivel, de amennyiben a külföldi partnerek is készek ezen részt venni, nagy örömmel szerveznek egy egész napos nemzetközi szakmai napot a méhészettről.

Le Foll egyetértett azzal, hogy tarthatatlan, hogy a biogazdálkodás általában 20%-kal kisebb hozamokat ad, ám tekintetbe kell venni azt is a bio megítélésakor, hogy hatalmas szolgálatot tesz a környezetnek, a talaj- és biodiverzitás-védelemnek, ami a jövő termelése szempontjából nagyon fontosak. A népesség folyamatos növekedésével viszont egyre nagyobb mennyiséget kell előállítani, ezt viszont csak akkor lehet a természetvédelem szempontjait figyelembe véve megoldani, ha a bio-ban is növeljük az egységnyi területen megtermelt élelmiszer mennyiségét. Azaz nagyon komoly szerepe lehet a biogazdálkodásnak az emberiség élelmiszer-igényének fönntartható formában történő előállításában, de csak olyan formában, hogy nem csökkenhetnek a hozamok.

Az európai kitekintésben Robert Langberg Lindⁱ a dán helyzetet mutatta be, beszámolt a kantinokban megvalósított bio-programról (*a fölszolgált élelmiszer 30-60, 60-90 vagy 90-100%-a bio*, www.oekologisk-spisemaerke.dk) és aláhúzta, az ország 2020-ig a jelenlegi 150 ezer hektáros bio-területet meg kívánja duplázni. Tovább folytatják a kintin-programot is, az új támogatási programban erre a célra összesen 8 millió eurót kívánnak fordítani, minél jobban bevonva az elképzelések megvalósításába az önkormányzatokat és a termelőket egyarántⁱⁱ. Ennek keretében a kommunikációra, oktatásra, nevelésre legalább akkora figyelmet akarnak fordítani, mint a beszerzési lánc kiépítésére és a termelési háttér megszilárdítására.

A spanyol **José Luis García Melgarejoⁱⁱⁱ** is a bio-termelés és –kereskedelem további bővülését vetítette előre, a termelés volumene Spanyolországban az elkövetkezendő években szerinte évente 3%-kal bővíthet. Aláhúzta, a biotermelés folytatásának azonban világszerte az a főltétele, hogy a termelők megkapják azt az igazságos árat a termékeikért, amivel már elfogadható életszínvonalat tudnak maguknak és családjuknak biztosítani. Ez azt is jelenti, hogy a jelenleginél igazságosabb módon kell elosztani a hozzáadott értéket a hosszú kereskedelmi láncok minden szereplője között, illetve fejleszteni kell a közvetlen értékesítés minden lehetséges olyan formáját, amivel a termelő az átlagosnál magasabb hányadát tudja realizálni a termékben megjelenő hozzáadott-értéknek. Hozzátette, a gazdaságok életképessége szempontjából két további főltételnek is teljesülnie kell: csökkenteni kell az adminisztrációs terheket és olcsóbbá kell tenni a krízis miatt nagyon drágává vált banki hiteleket. **Dimitris Koveos^{iv}** (Görögország) azt emelte ki, hogy a görög mezőgazdaság elsősorban azért képtelen kielégíteni a belső piaci igényeket, mert hiányoznak azok az alapvető szakmai ismeretek a gazdáknál, amik elengedhetetlenek a konverzióhoz és a biotermelés folytatásához. Az általa képviselt egyetem ezért indított speciális bio-termelési kurzusokat, az oktatók-kutatók pedig maguk is törekednek annak a tudományos ismeret-anyagnak az előállítására, kiegészítésére – többek között hatszázat is meghaladó bio-mintakerten keresztül -, ami elengedhetetlen a stabil szakmai háttérhez.

Avraham Marian Cioceanu (elnök, Bio-Románia Egyesület) azt húzta alá, hogy az ország társadalmi és természeti adottságainál fogva kiválóan alkalmas a biotermelésre, és ahogy az a francia tárca által szervezett családi gazdálkodás-konferencián is kifejtették, szeretnék a biogazdálkodással foglalkozó kisgazdaságok számát növelni. Ennek kézenfekvő módja az lehet szerintük, hogy az Európában ma legnagyobb számban található, önellátásra berendezkedett kisgazdaságokat fokozatosan piacra termelő kis bio-gazdaságokká alakítják.

Avram Fitiu^v mindehhez hozzátette, jelenleg a romániai gazdák egy százaléka kapja meg az uniós támogatások felét, az összes többi (99%) kénytelen a másik felén osztozni, ebben a helyzetben a romániai kistermelőknek csak egyetlen lehetőségük marad a túlélésre, kitörésre, ez pedig a biogazdálkodás. Aláhúzta, a biotermelés „fellegvárát” a Kárpátok hegyvidéke jelenti, a termelés döntő hányada innen származik, történelmileg pedig ennek alapját a magashegységi állattartás jelentette, ami hasonló formában számos európai országban létezik. Elismerte, egyértelműen az alacsony bérköltségeknek köszönhető, hogy többek között a bogyósgyümölcsök terén is versenyképesek lehetnek a francia és általában az európai piacon

is. Megjegyezte, az „igazságos kereskedelem” (*commerce équitable*, [fair trade](#)) észak-déli partnerségét érdemes lenne egy kelet-nyugati formában is megvalósítani, mivel a kelet-európai kisgazdaságos számára legalább ilyen fontos lenne a hozzáadott érték igazságosabb megosztása. **A francia-román kapcsolatokat nem csak azon keresztül akarják a romániai biogazdák erősíteni, hogy igyekeznek a francia partner-szervezettől minél több szakmai ismeretet átvenni (aláírtak egy együttműködési megállapodást is a FNAB és a Bio-Románia Egyesület között), hanem azzal is, hogy az idén októberben Bukarestben tartandó nemzetközi bio szakvásárra Franciaországot hívták meg díszvendégnek. A francia biotermék-minősítés legnagyobb szereplője, az ECOCERT Romániában is jelen van, a [BIO ROMANIA](#)-val közösen egy gasztronómiai programot indítanak, a „Projet BIO Danube-Projet Goethe” pedig egy „bio-régió” kialakítását célozza a Duna-stratégia keretein belül.**

A konferencia alatt harmadik alkalommal adták át a „Trophée de l'Excellence Bio” idei díjazottjainak járó elismeréseket is, a versenyt az Agence BIO és a Crédit Agricole Bank hívta életre. Cél olyan innovatív eljárások, kezdeményezések elismerése a termelés, földolgozás, forgalmazás terén, amik példaértékűek lehetnek mások számára is. A díjat két kategóriában (termelés, földolgozás-forgalmazás) adják ki, egyenként ötezer eurós pénzdíj formájában.

Somogyi Norbert, Párizs

ⁱ Chef de section à la Division de la qualité alimentaire, de la technologie et des pratiques marketing au Ministère Danois de l'Alimentation, de l'Agriculture et de la Pêche

ⁱⁱ A pénz nem közvetlen támogatást jelent a kintinoknak, hanem képzésre, oktatásra fordítja azt a kormányzat.

ⁱⁱⁱ Directeur Général de l'Association Valor Ecológico

^{iv} Dékán, Mezőgazdasági, Erdészeti és Környezetmérnöki Kar, [Arisztotelész Egyetem, Thesszaloniki](#)

^v az ökológiai gazdálkodók országos szövetségének főtitkára, Románia